

Додаток до шкільної газети "Юнікс"

СловоГрай

Слово - єдине,
що буде вічно жити...

«Шевченко – це той, хто живе в кожному з нас. Він – як сама душа нашого народу, правдива і щира... Поезія його розлита повсюдно, вона в наших краєвидах і в наших піснях, у глибинних, найзаповітніших помислах кожного, чий дух здатен розвиватись».

(Олесь Гончар)

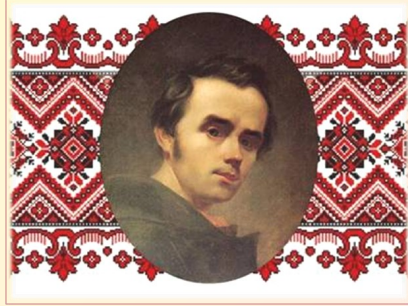


«Він — геніальний поет. Саме як поета ми бачимо його поряд з найвидатнішими світовими майстрами, а в рідній літературі він чи не єдиний має право займати місце на недосяжній височині Шевченка».

(Д. М. Павличко)



Рідний край у слові Кобзаря



Кожне слово Тараса Шевченка – життєдайне зерно, щедро засіяне в серцях нащадків. Гортаючи сторінки « Кобзаря », замислюєшся – і будить слово нові думки, нові питання. Вражає чітка географічна, краєзнавча, точність того терену Середньої Наддніпрянщини, де нині наша Черкаська область, де точилися події, оспівані у творах Шевченка.

Перегортаємо сторінки « Кобзаря », і в кожному творі знаходимо різке точний малюнок нашої української природи, яку і в туманному Петербурзі, і в пісках Казахстану завжди серцем бачив поет. Поет, художник навіки зберігає образи рідного краю.



*Дивлюся, аж світає,
Край неба палає,
Соловейко в темній гай
Сонце зустрічає.
Тихесенько вітер віє,
Степи, лани мріють,
Меж ярами над ставами
Верби зеленіють.
Сади рясні похилились,
Тополі по волі
Стоять собі, мов сторожа,
Розмовляють з полем.
І все то те, вся країна,
Повита красою,
Зеленіє, вмивається
Дрібною росою,
Споконвіку вмивається
Сонце зустрічає...
І нема тому почину,
І краю немає!*



“Сон”
 (“У всякого своя доля...”)

Спогади про рідний край завжди зустрінемо у творах митця. Ось тільки один початок повісті « Княгиня » - опис рідної садиби, перших кроків пізнання великого світу. Південна Київщина, яка зараз входить до складу Черкаської області, описана і в повісті « Прогулка с удовольствием и не без морали ». Лише одна поема « Гайдамаки » може служити для допитливого читача прекрасним путівником по Україні, Черкащині. А ще назви населених пунктів Черкащини можна зустріти і в інших творах поета: « Великий льох », « Стоїть в селі Суботові », « Чигрине, Чигрине », « Холодний Яр », « Хустина », « Сон » (« Гори мої високі... »). Він бачив рідний край серцем, сповненим любові.

*Гори мої високі,
Не так і високі,
Як хороші, хорошії,
Блакитні здалека.
З Переяслава старого,
З Виблої могили,
Ще старішої... мов ті хмари,
Що за Дніпром сіли.*

*Іду я тихою ходою,
Дивлюсь — аж он передо мною,
Неначе дива виринають,*

*Із хмари тихо виступають
Обрив високий, гай, байрак;
Хатки біленькі виглядають,
Мов діти в білих сорочках
У піжмурки в яру гуляють,
А долі сивий наш козак
Дніпро з лугами виграває.
А онде, онде за Дніпром,
На пригорі, ніби капличка,
Козацька церква невеличка
Стоїть з похиленим хрестом.*

“Сон” (“Гори мої високі...”)



І скрізь, де генія сіяє слава, де світ новий підвівся із руїн,

Франкові нашому – низький уклін. (М. Рильський)



Іван Франко... Його називають генієм української нації. Він — розум і серце українського народу. Вогонь в одежі Слова. Невтомний Каменярь. Титан праці. Вічний революціонер. Гігант людської думки. Український Мойсей. Співець свободи. Безсмертний син безсмертного народу. Жоден з інших українських письменників, крім Тараса Шевченка, не піднісся на такі осяйні вершини всенародної шани.

*Все, що мав у житті, він віддав
Для одної ідеї,
І горів, і яснів, і страждав,
І трудився для неї.*

(І. Франко)

Цікаве про Івана Франка



Іван Франко з родиною

- У І.Франка було багато псевдонімів — Джеджалик, Брут Хома, Мирон, Живий, Кремінь, Марко, (близько 100 псевдонімів).
- Іван Франко писав твори не лише українською, а й польською, німецькою та іншими мовами, здійснював переклади зі староарабської, індійської, давньогрецької, італійської, англійської, німецької, французької, польської, російської та багатьох інших мов.
- Він був першим професійним українським письменником, який відважився жити з праці пера. Не мав державної роботи, не мав жодних нагород, не мав кафедри в університеті.
- У 1900 році Іван Франко викупив на околиці Львова, яку називали Софіївкою, на вулиці Вінцента Понінського, 4, 9 сотих землі і розпочав будівництво своєї вілли. Був укладений контракт між купцем Й. Рогсеком, М. Грушевським та І. Франком.

На вул. Баторія (тепер Князя Романа) був ряд антикварних магазинів, які відвідував І. Франко у супроводі Василя Стефаника та Леся Мартовича. У пошуках своїх персонажів, вивчаючи обличчя людей, Франко не раз навідувався у їхньому супроводі на львівські базари.

- Відомий письменник і публіцист Іван Франко та науковець і політик Михайло Грушевський були безпосередніми сусідами, мешкаючи наприкінці 20 століття в збудованих поруч віллах елітного львівського району "Софіївка".
- У Франка була дружина Ольга, троє синів і одна дочка.

*Не високо мудруй, але твердо держись,
А хто правду лама, з тим ти сміло борись!*

(Іван Франко)



**Іван Франко з дружиною
Ольгою Хоружинською**

Син галицького коваля був:

- поетом — за своє життя видав 9 збірок;
- прозаїком — створено 100 оповідань, 10 повістей і романів;
- драматургом — 4 п'єси ("Украдене щастя" і в наш час не сходять зі сцен театрів);
- перекладачем, літературним критиком, істориком і теоретиком літератури, був публіцистом, фольклористом — записав близько 400 пісень і 1800 коломийок, був викладачем, економістом і політиком.

За 40 років професійної діяльності ним створено близько 6 тисяч художніх творів, заміток, публікацій.

Протягом життя оволодів 12 мовами — знав російську, сербську, польську, німецьку, французьку, англійську, італійську, чеську, болгарську, білоруську, єврейську, литовську мови.

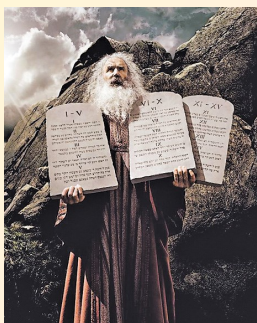
За досягнення в галузі літератури Франка подано на здобуття Нобелівської премії, але на жаль. Кандидатура його не розглядалася, оскільки в травні 1916 року поет помер, а Нобелівська премія посмертно не присуджується. Та вже те, що ім'я Івана Франка було в числі претендентів, свідчить про його велич.

Лиш праця світ таким, як є, створила.

Лиш в праці варто і для праці жить.

(Іван Франко)

10 заповідей І. Франка народові за поемою "Мойсей"



*"Добру науку приймай, хоч її від
простого чуєш; злої ж на ум не бери,
хоч би й святий говорив".*

(Іван Франко)



- *Шукай самого себе і вір у свої сили.*
- *Люби свою землю, а не шукай раю у чужих краях.*
- *Не заперечуй роль Вищої Сили у долі людини.*
- *Майбутнє віддалене у просторі і невідоме.*
- *Ідеал майбутнього людства лежить "поза межами можливого".*
- *Кожна людина повинна прагнути духовного вдосконалення.*
- *Нема обітованої землі, а рай на землі — це поступ, рух, це боротьба за утвердження духовних цінностей.*
- *Народ має пройти дорогами сумнівів і сподівань.*
- *Твори добро.*
- *Живи у мирі з усіма.*



Вшанування па'мяті Івана Франка

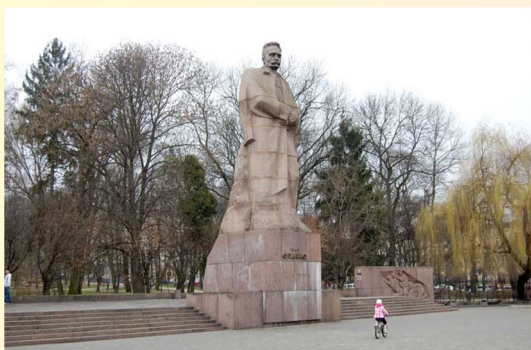
5



Хата, де народився Іван Франко



Музей І. Франка у Львові



Пам'ятник І. Франкові у Львові



Пам'ятник І. Франкові в Тернополі



Пам'ятник І. Франкові в Коломиї



Вінниця



Київ



Могила Івана Франка у Львові

*“Ми мусимо навчитися чути себе
українцями — не галицькими,
не буковинськими українцями,
а українцями без офіційних кордонів”
(Іван Франко)*



Видання Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів №28 ім. Т.Г. Шевченка
Черкаської міської ради Черкаської області
Головний редактор: Скорик Тетяна Андріївна
Редактор: Пластун Ярослава Вікторівна
Редакційний склад: Конюшей Анжеліка, Євтушевська Ольга, Штельмах Марія